

معاونت آموزشی

آداب نامه استفاده از ابزار هوش مصنوعی مولد در تهیه مستندات علمی دانشجویان در دانشگاه تهران

هوش مصنوعی از مهم ترین پدیده هایی که امروزه زیست و فعالیت های مختلف بشر را تحت تاثیر جدی قرار داده است. یکی از حوزه هایی که اثرات بکارگیری هوش مصنوعی در آن مشهود است حوزه آموزش به ویژه آموزش عالی است. با توجه به پیشرفت های چشمگیر فناوری های هوش مصنوعی و دسترسی گسترده به ابزارهای مولد هوش مصنوعی همچون Google, GPT Chat, Bing Chat, Claude, Bard و دیگر ابزارهای مشابه، دانشگاه های معتبر دنیا با تدوین دستورالعمل، آیین نامه، آداب نامه و ... نحوه استفاده از این ابزارها را در فرآیند آموزشی دانشگاه مشخص کرده اند. دانشگاه تهران نیز به عنوان یک دانشگاه معتبر بین المللی، در این آداب نامه، نحوه استفاده از این ابزارها در تکالیف، پروژه ها، پایان نامه ها و مستندات علمی تدوین کرده است. هدف از این آداب نامه، ایجاد شفافیت در بکارگیری مؤثر و مسئولانه از هوش مصنوعی در دانشگاه تهران است که هم زمان با تقویت توانمندی های علمی، منجر به حفظ اصول اخلاقی و علمی شود. متذکر می شود هدف اصلی از به کارگیری ابزارهای هوش مصنوعی در دانشگاه تهران، تقویت فرآیند یادگیری، پژوهش و توسعه مهارت های فردی دانشجویان است. این ابزارها می توانند به دانشجویان کمک کنند تا به طور مؤثرتر و سریع تر به منابع علمی دسترسی پیدا کنند، مسائل پیچیده را حل کنند و مستندات خود را بهبود بخشند. با این حال، این ابزارها نباید جایگزین تفکر انتقادی، خلاقیت پژوهشگر و تحلیل عمیق اطلاعات و یا تحقیقات اصیل علمی باشند. بنابراین اصول کلی دانشگاه تهران در خصوص نحوه استفاده از هوش مصنوعی مولد در تحقیقات دانشجویی به شرح زیر اعلام می گردد:

- **شفاف سازی استفاده از هوش مصنوعی:** در صورت هر گونه بهره گیری از هوش مصنوعی مولد برای کمک به نگارش یا تحقیق، دانشجو ملزم به اعلام استفاده از این ابزار است. در این رابطه موارد استفاده بایستی به صورت مفصل و دقیق بیان شود.
- **اعتبار و دقت اطلاعات:** محتوای تولید شده توسط هوش مصنوعی ممکن است دچار اشتباهات یا اطلاعات نادرست باشد. دانشجویان و پژوهشگران باید همواره محتوای تولید شده را با منابع معتبر علمی مقایسه کنند.
- **محافظت از اطلاعات حساس:** هرگز نباید اطلاعات حساس یا محرمانه با ابزارهای هوش مصنوعی به اشتراک گذاشته شود. همچنین، نباید محتوای دارای حقوق مالکیت معنوی یا محتوای حساس دیگر را در اختیار این ابزارها قرار گیرد.
- **عدم کپی برداری صرف:** هرگونه استفاده از محتوای تولیدی توسط ابزارهای هوش مصنوعی به عنوان اثر فردی، نقض اصول علمی و اخلاقی است.
- **استفاده غیرمجاز در ارزیابی ها:** استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی در آزمون ها، پروژه های ارزیابی و ارزیابی های نهایی به طور کلی غیرمجاز است، مگر در موارد خاص که از سوی استاد یا دانشگاه مجاز شناخته شده باشد.
- **عدم استفاده در تدوین پایان نامه ها و رساله ها:** کلیه پایان نامه ها و رساله ها باید به طور انحصاری توسط دانشجو و با استفاده از توانمندی های شخصی وی تهیه شوند. هرگونه استفاده از هوش مصنوعی برای نگارش نهایی یا تهیه بخش های کلیدی پایان نامه ها غیرمجاز است. اما در صورت استفاده از خروجی های هوش مصنوعی به عنوان ابزارهای کمکی برای مواردی نظیر مرور پیشینه تحقیق، مقایسه نتایج، باید به طور دقیق ذکر شود که این اطلاعات از ابزارهای هوش مصنوعی استخراج شده است.
- **تدوین مقاله های علمی:** استفاده از ابزار هوش مصنوعی مولد در تدوین مقالات علمی تابع دستورالعمل های اعلامی توسط مراجع ذیربط است. در صورت مجاز بودن استفاده از این ابزار، رعایت اصول فوق الذکر در این حوزه نیز الزامی است. این آداب نامه در شورای آموزشی دانشگاه تهران در تاریخ ۱۴۰۴/۰۱/۲۶ مطرح و به تصویب رسیده است.